

Passend onderwijs op de basisschool

Antwoord op veelgestelde vragen

Heb je vragen over passend onderwijs op de basisschool? Wat moet je weten als ouder? En hoe werk je goed samen met de school van je kind? In deze brochure vind je het antwoord op heel veel vragen rondom passend onderwijs.

Deze brochure is een uitgave van het ouder- en jeugdsteunpunt in de regio Haaglanden (gemeente Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg). Wij geven informatie en advies aan alle ouders van kinderen op de basisschool. En aan kinderen die zelf vragen hebben.

Meer informatie of contact

Wil je advies of praten met iemand die met je meedenkt? Dan kun je uiteraard terecht bij de school van je kind. Maar soms kom je er niet uit. Of wil je aan iemand anders je vragen stellen. Dan kun je ons bellen of e-mailen met je vragen.

Je kunt ons op werkdagen bellen tussen **09.00 uur** en **16.00 uur**, telefoonnummer: **070 – 31 56 356** of e-mail: **info@ojsp.nl**.

INHOUDSOPGAVE

WAT IS PASSEND ONDERWIJS?

Wat is passend onderwijs?	
Wat betekent hulp en ondersteuning op school?	
Wat is een samenwerkingsverband?	
Wat is SPPOH?	
Wat is een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)?	
Wanneer maakt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)?	
Wat is zorgplicht?	
Wanneer heeft een school zorgplicht?	
Wat is een schoolbestuur?	

HOE VIND IK EEN SCHOOL DIE BIJ MIJN KIND PAST?

Hoe vind ik een school die bij mijn kind past?	
Hoe meld ik mijn kind aan voor een peutergroep met vve?	
Meld je kind aan met een brief of e-mail en vraag om een ontvangstbevestiging	
Hoe meld ik mijn kind aan op een school?	
Leidschendam-Voorburg en Rijswijk	
Vraag om een bevestiging van je aanmelding, bijvoorbeeld per e-mail.	
Wat is een leerlingplafond?	
Kan ik mijn kind zelf aanmelden bij een school voor speciaal (basis)onderwijs?	
Wat gebeurt er als ik mijn kind aanmeld op een school?	
Wanneer schrijft de school mijn kind in?	
Wat als ik al weet dat mijn kind extra hulp nodig heeft?	

4	WELKE HULP KAN IK VERWACHTEN VAN SCHOOL?	12
4	Welke hulp geeft een school?	12
4	Hoe weet de school welke hulp mijn kind nodig heeft?	12
4	Wat is een multidisciplinair overleg (MDO)?	12
4	Wat is een schoolondersteuningsprofiel (SOP)?	13
5	Wat is een ondersteuningsplan?	13
5	Is een diagnose nodig voor (extra) hulp?	13
5	Wat is basisondersteuning?	13
6	Mijn kind heeft basisondersteuning nodig. Hoe werkt dat?	13
6	Wat is extra hulp/ondersteuning?	14
	Welke extra ondersteuning biedt SPPOH?	14
7	Welke stappen zijn nodig om extra ondersteuning te krijgen?	15
7	Mijn kind heeft extra hulp/ondersteuning nodig. Hoe werkt dat?	16
7	Hoe praat ik met school over extra hulp/ondersteuning?	16
7	Wie houdt zich op school bezig met extra hulp en passend onderwijs?	17
8	Wat doet een adviseur van SPPOH?	17
9	Wat als het niet lukt om de hulp voor mijn kind te organiseren?	17
9	Wat als mijn kind tijdelijk niet (elke dag) naar school kan?	17
10		
10		
10		
11		
11		

Door op de **blauwe tekst** in de brochure te klikken, kom je op een website met meer informatie.

INHOUDSOPGAVE

HOE WERK IK GOED SAMEN MET SCHOOL?

Hoe werk ik goed samen met school?

Hoe praat ik met school over zorgen over mijn kind?

Hoe bereid ik mij voor op een gesprek met school?

WELKE INFORMATIE MOET IK DELEN MET SCHOOL?

Welke informatie moet ik delen met school?

Wat is een warme overdracht?

Moet ik verslagen van onderzoeken van mijn kind ook aan school geven?

Met wie mag school informatie over mijn kind bespreken?

Mag ik school vragen om informatie over mijn kind?

Ik ben het niet eens met informatie in het dossier van mijn kind. Wat kan ik doen?

18

18

18

18

19

19

19

19

20

20

20

WAT ALS MIJN KIND EEN ANDERE SCHOOL NODIG HEEFT?

24

Wat als mijn kind (misschien) een andere school nodig heeft?

24

Wat is een onderwijskundig rapport (OKR)?

24

Wat is het verschil tussen speciaal onderwijs (so) en speciaal basisonderwijs (sbo)?

24

Wat is speciaal basisonderwijs (sbo)?

25

Wat is speciaal onderwijs (so)?

25

Wat is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV)?

26

Wat als ik het niet eens ben met het aanvragen van een TLV?

26

Kan mijn kind terug naar een gewone school, en hoe werkt dat?

26

Wat als mijn kind naar een (gespecialiseerde) school gaat die ver weg is?

Kan mijn kind gebruikmaken van leerlingvervoer?

26

WAT ALS MIJN KIND JEUGDHULP NODIG HEEFT OP SCHOOL?

21

Wat als mijn kind jeugdhulp nodig heeft op school?

21

Wat is schoolmaatschappelijk werk?

21

Hoe meld ik mij aan bij schoolmaatschappelijk werk?

21

Wat is jeugdhulp?

21

Wat is Integrale Vroeg Hulp (IVH)?

22

Is er extra ondersteuning op school vanuit jeugdhulp?

22

Wat is een OJA?

23

Wat als ik het niet eens ben met de jeugdhulp die ik krijg?

23

WAT ALS IK HET NIET EENS BEN MET DE SCHOOL?

27

Wat als ik het niet eens ben met de school?

27

Wat als ik er met school echt niet uitkom?

27

Met welke personen kan ik te maken krijgen?

27

Wat doet de leerplichtambtenaar (lpa)?

28

Wat doet de jeugdarts?

28

Door op de **blauwe tekst** in de brochure te klikken, kom je op een website met meer informatie.

INHOUDSOPGAVE

WAT ALS MIJN KIND BIJNA NAAR DE MIDDELBARE SCHOOL GAAT?	29
Wat als mijn kind bijna naar de middelbare school gaat?	29
Wanneer gaat mijn kind naar de middelbare school?	29
Hoe vind ik een school die bij mijn kind past?	29
Hoe meld ik mijn kind aan op een school?	30
Kan ik mijn kind zelf aanmelden bij een school voor vso?	31
Wat gebeurt er als ik mijn kind aanmeld op een school?	31
Wanneer schrijft de school mijn kind in?	31
Wat als ik al weet dat mijn kind extra hulp nodig heeft?	32
Wat als de school mijn kind weigert?	33
Wat is een ouder- en jeugdsteunpunt?	33
Wil je contact opnemen?	33
BEGRIPPENLIJST	34

WAT IS PASSEND ONDERWIJS?

Wat is passend onderwijs?

De meeste kinderen kunnen de lessen op school goed volgen. Maar sommige kinderen hebben extra hulp nodig. Soms is er meer nodig dan de school kan bieden. Dan gaat het kind naar een andere [school in de regio](#).

Dat kan een andere gewone basisschool zijn. Of een school voor speciaal (basis) onderwijs. Elk kind met een ondersteuningsbehoefte moet in de regio waar hij of zij woont, onderwijs krijgen dat bij hem of haar past. Dat heet passend onderwijs.

Scholen moeten ervoor zorgen dat een kind hulp krijgt op school. Of op een andere passende plek. Dat is geregeld met de zorgplicht voor passend onderwijs.

Wat betekent hulp en ondersteuning op school?

Elke school geeft hulp aan kinderen die dat nodig hebben. Dat is de basisondersteuning. Alle leerlingen mogen gebruikmaken van de basisondersteuning. De invulling hiervan kan per school verschillen.

Kijk goed wat een school voor je kind kan doen. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) lees je wat de school voor basisondersteuning geeft. Als een kind méér hulp nodig heeft, is dit 'extra ondersteuning'. Dit staat ook in het SOP.

Soms regelt SPPOH die extra ondersteuning. Soms regelt de school dit zelf.

Wat is een samenwerkingsverband?

Scholen (schoolbesturen) voor regulier onderwijs, speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so) werken in een bepaald gebied samen om te zorgen voor passend onderwijs. Dat heet een samenwerkingsverband (SWV).

Een samenwerkingsverband zorgt ervoor dat ieder kind dat dit nodig heeft extra hulp krijgt of naar een speciale school kan gaan. De scholen in het samenwerkingsverband spreken samen af hoe ze dat regelen.

SPPOH is het samenwerkingsverband in Haaglanden. Zij zorgen voor passend onderwijs voor alle basisschoolleerlingen in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Wat is SPPOH?

SPPOH is het samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden. Het bestaat uit de besturen en scholen voor basisonderwijs in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Samen zorgen ze voor passend onderwijs voor alle kinderen in de basisschoolleeftijd in de regio.

De meeste leerlingen volgen onderwijs op een basisschool, soms met extra ondersteuning. Een klein aantal leerlingen volgt onderwijs op een school voor speciaal basisonderwijs (sbo) of op een school voor speciaal onderwijs (so).

Het is goed om te weten wat de afspraken zijn in SPPOH. Deze afspraken staan in een ondersteuningsplan. Dat vind je hier op [de website van SPPOH](#).

Wat is een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)?

Heeft jouw kind méér nodig dan de basisondersteuning? Dan maakt de school een plan. In dat plan staat hoe de school je kind gaat helpen om zich goed te voelen en goed te leren. De school maakt doelen om aan te werken.

Zo'n plan heet een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Ook als je kind naar speciaal (basis)onderwijs gaat, maakt de school een OPP. Meestal doet de intern begeleider (IB'er) dat.

De school bespreekt met jou welke doelen in het OPP komen. En hoe de school je kind hierbij gaat helpen. Het OPP bestaat minstens uit twee delen, het uitstroomprofiel en het handelingsdeel:

- In het uitstroomprofiel staat naar welk niveau vervolgonderwijs de school toewerkt met je kind. Op welk niveau is je kind aan het eind van de basisschool? En wat voor onderwijs kan je kind volgen ná de basisschool?
- In het handelingsdeel staat welke extra hulp je kind krijgt om de doelen te halen. Ook dit overlegt de school met jou. Want jullie moeten het samen eens worden. Dit heet instemmingsrecht. De school vraagt je meestal om een handtekening te zetten. Zo is duidelijk dat je het ermee eens bent.

De school praat minimaal één keer per jaar met jou over het OPP.

Wanneer maakt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)?

Heeft je kind méér hulp nodig dan de basisondersteuning? Dan maakt de school een plan met doelen. Dit heet het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Wat is zorgplicht?

Elk kind moet onderwijs krijgen dat bij hem of haar past. En extra hulp krijgen als dat nodig is. Het schoolbestuur moet daarvoor zorgen. Dat heet zorgplicht. De school onderzoekt welke hulp je kind nodig heeft - en of ze dit zelf kunnen geven.

Soms heeft de school hulp nodig, bijvoorbeeld van SPPOH. En misschien past een andere school beter. Dan helpt de school je om een andere school te vinden. De school waar je kind staat ingeschreven, heeft zorgplicht. Ook als er extra hulp is via SPPOH.

Wanneer heeft een school zorgplicht?

De zorgplicht van de school begint als jij je kind schriftelijk aanmeldt. Verwacht je dat je kind extra ondersteuning nodig heeft? Dan ben je wel verplicht om dit bij de aanmelding aan te geven.

De zorgplicht blijft gelden tot jij je kind aanmeldt bij een andere school. Op dat moment krijgt die nieuwe school de zorgplicht. Oók als ze vinden dat een andere school beter past bij je kind. Alleen ouders kunnen hun kind aanmelden.

Soms heeft de school géén zorgplicht:

- **Als de school vol is voor alle aanmeldingen. En dus niet alleen voor leerlingen die extra hulp nodig hebben.**
- **Als jij het als ouder niet eens bent met hoe de school denkt over onderwijs en opvoeding. Dit noemen we 'niet onderschrijven van de grondslag'.**

De school heeft 6 weken de tijd om te bepalen of zij je kind toelaten. Deze periode kan als dat nodig is met 4 weken verlengd worden.

De school onderzoekt eerst of ze zelf een passende onderwijsplek kunnen bieden. Kunnen ze niet de juiste hulp bieden? Oók niet met ondersteuning van SPPOH? Dan helpen ze je zoeken naar een passende school.

Wat is een schoolbestuur?

Alle scholen hebben een schoolbestuur. Zij zijn eindverantwoordelijk voor beslissingen over de school en het onderwijs. Dit doen ze meestal voor meerdere scholen. In de schoolgids staat bij welk schoolbestuur je school hoort.

Het schoolbestuur neemt de belangrijke beslissingen over de school. Ze zorgen dat het geld wordt verdeeld, scholen genoeg personeel hebben en het onderwijs goed is.

Ook hebben schoolbesturen zorgplicht. Het schoolbestuur moet ervoor zorgen dat de school regelt dat elk kind onderwijs krijgt dat bij hem of haar past. En extra hulp krijgt als dat nodig is. Dat doen ze soms met hulp van SPPOH.

Soms laat het schoolbestuur veel over aan de schoolleiding. Maar het bestuur blijft altijd eindverantwoordelijk.

HOE VIND IK EEN SCHOOL DIE BIJ MIJN KIND PAST?

Hoe vind ik een school die bij mijn kind past?

Hiervoor kijk je eerst wat je kind nodig heeft. Soms weet je dat al bij het aanmelden, soms pas later. Kijk goed wat een school voor je kind kan doen. Sommige hulp kan de school altijd geven. Dat heet basisondersteuning.

Soms heeft je kind méér nodig. We spreken dan van extra ondersteuning. Sommige scholen organiseren hier iets voor. Dit staat in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Je vindt het SOP in de schoolgids of apart op de website van de school.

Kijk rond bij verschillende scholen vóór je je kind aanmeldt. Tips:

1. Vraag om een rondleiding door de school. Hoe vind je de sfeer? Past het bij jou en je kind?
2. Vraag om een kennismaking met de directeur of intern begeleider (IB'er).
3. Vraag welke hulp de school vaak geeft. Doen ze iets extra's voor leerlingen?
4. Vraag ook andere ouders of ze tevreden zijn over de school.

Kijk hier voor meer informatie over het aanmelden voor de basisschool in de gemeenten [Den Haag](#), [Leidschendam-Voorburg](#) en [Rijswijk](#).

Hier vind je een overzicht van scholen in de [regio Haaglanden](#).

Hoe meld ik mijn kind aan voor een peutergroep met vve?

Peuters zijn welkom op een peutergroep (oftewel peuterspeelschool of peuteropvang). Hier krijgen ze de kans op een nog betere start op de basisschool. Sommige peuters hebben iets meer tijd en aandacht nodig.

Dit kan op zowel een peutergroep of kinderdagverblijf. Op deze plekken is extra tijd en aandacht voor bijvoorbeeld beweging, zelfstandigheid en oefenen met cijfers en letters. Dit noemen we vve (voorschoolse of vroegschoolse educatie).

Je peuter kan gratis of voordeliger naar zo'n groep met vve als hier een indicatie voor is. Het consultatiebureau kijkt of je kind hiervan gebruik kan maken.

TIP!

Meld je kind aan met een brief of e-mail en vraag om een ontvangstbevestiging

Ontdek hoe het werkt en meld je aan in de gemeente [Den Haag](#), [Leidschendam-Voorburg](#) en [Rijswijk](#).

Hoe meld ik mijn kind aan op een school?

Den Haag

In Den Haag gaat het aanmelden met een algemeen formulier. Je krijgt dit formulier van de gemeente als je kind bijna 3 is. Op dit formulier kun je tot wel 10 scholen invullen waar je je kind wel wil aanmelden.

In Den Haag zijn er basisscholen met en zonder 'leerlingplafond'. Dit betekent dat ze een maximumaantal leerlingen per jaar inschrijven. Als er meer kinderen worden aangemeld, krijgen sommigen geen plek. Dat wordt bepaald met een loting.

Er zijn dus twee opties:

- Wil je je kind aanmelden op een basisschool zónder leerlingplafond? Dan vul je deze school in als de school van je voorkeur en hoef je verder geen andere scholen in te vullen. Er is dan namelijk zeker plek voor je kind.
- Wil je je kind aanmelden op een basisschool mét leerlingplafond? Dan vul je deze school in als de school van je voorkeur en geef je ook 4 of meer andere scholen op. Zo ben je er zeker van dat je kind een plek krijgt.

Je levert het formulier in bij de school van je (eerste) voorkeur. Hier vind je meer informatie over het aanmelden in de gemeente **Den Haag** en de **precieze regels** voor o.a. de loting. Heb je nog vragen? E-mail de OuderServicedesk op ouders@aanmeldenpo.nl of bel 14070.

Leidschendam-Voorburg en Rijswijk

In Leidschendam-Voorburg en Rijswijk meld je je kind direct aan op een basisschool. Hiervoor gebruiken scholen een aanmeldformulier.

TIP!

Vraag om een bevestiging van je aanmelding, bijvoorbeeld per e-mail.

In Leidschendam-Voorburg volg je deze procedure:

- Is je kind 0 tot 3 jaar? Dan kun je hem of haar voor-aanmelden op meerdere basisscholen. Als je kind 3 wordt, krijg je van de scholen te horen wie je kind kan inschrijven. Dan maak je je definitieve keuze.
- Is je kind 3 jaar? Dan kun je direct aanmelden bij de school van je keuze. Je krijgt bericht of je kind geplaatst kan worden. Zo niet, dan meld je hem of haar aan op een andere school.
- Is je kind ouder dan 4? Dan kun je op [deze website](#) kijken welke school een plek heeft en je kind daar inschrijven.
- Iedere school heeft eigen criteria voor het toelaten van leerlingen. Je vindt deze op de schoolwebsite.

In Rijswijk volg je deze procedure:

- Is je kind 3 jaar? Dan kun je direct aanmelden bij de school van je keuze.
- Op scholen waar voldoende plekken zijn, wordt je kind direct geplaatst na aanmelding.
- Als er niet genoeg plekken zijn, kunnen sommige kinderen nog geplaatst worden met voorrangsregels. Bijvoorbeeld omdat hun broer of zus al op die school zit. Je vindt deze regels per school in de schoolgids en op de website.
- Je krijgt meestal bericht als je kind niet geplaatst kan worden. Dan meld je hem of haar aan op een andere school. Hoor je niets? Informeer dan altijd zelf of je kind geplaatst is.

Kijk hier voor meer informatie over het aanmelden voor de basisschool in de gemeenten [Leidschendam-Voorburg](#) en [Rijswijk](#).

Op het aanmeldformulier vragen scholen vaak om veel informatie. Ook wordt op een aanmeldformulier vaak om toestemming gevraagd. Bijvoorbeeld om informatie te delen of op te vragen. Al die informatie kan belangrijk zijn voor de school.

Maar je hoeft niet overal mee akkoord te gaan, hier zijn regels voor. Zo moet je van tevoren weten:

- om welke informatie het gaat
- waar die informatie voor nodig is
- waar het wordt bewaard
- wie het kan inzien

Wat is een leerlingplafond?

In Den Haag zijn er basisscholen met en zonder 'leerlingplafond'. Een leerlingplafond betekent dat de school een maximumaantal leerlingen per jaar inschrijft. Als er meer kinderen worden aangemeld, krijgen sommigen geen plek. Dat wordt bepaald met een loting.

Er zijn andere spelregels voor het aanmelden met of zonder leerlingplafond:
Zonder leerlingplafond:

- Aanmelden tijdens het hele aanmeldjaar.
- Alle kinderen worden toegelaten (tenzij extra ondersteuning nodig is die de school niet kan bieden).
- Alleen beperkte administratie in de aanmeldapplicatie van Onderwijs Transparant.
- Er gelden geen voorrangsregels, want iedereen wordt toegelaten.
- Met leerlingplafond:
  - Aanmelden in een van de vaste aanmeldperiodes.
  - Er is een maximumaantal plekken beschikbaar. Die worden over het jaar verdeeld.
  - Alle aanmeldingen worden geregistreerd en verwerkt in de aanmeldapplicatie van Onderwijs Transparant.
  - Er gelden maximaal 4 voorrangsregels.

Kan ik mijn kind zelf aanmelden bij een school voor speciaal (basis) onderwijs?

Soms is het heel duidelijk dat je kind extra ondersteuning nodig heeft. Hulp die een reguliere basisschool in je regio niet kan bieden. Dan kun jij je kind direct aanmelden bij een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Zit je kind al op een reguliere school? Dan kun je hem of haar ook aanmelden bij een school voor speciaal (basis)onderwijs. Overleg altijd éérst met je huidige school of zij nog extra hulp kunnen bieden.

Is er extra ondersteuning nodig, bovenop de basisondersteuning? Dan maakt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Oók als ze vinden dat je kind beter naar het speciaal (basis)onderwijs kan.

De school heeft zorgplicht vanaf de aanmelding. Zij onderzoeken of ze je kind goed kunnen helpen en vragen eventueel een toelaatbaarheidsverklaring aan.

Wat gebeurt er als ik mijn kind aanmeld op een school?

Gaat je kind voor het eerst naar school? Dan weet je soms al dat hij of zij extra hulp nodig heeft. Het is goed om dat aan de school te vertellen bij de aanmelding.

De school heeft dan 6 weken om te onderzoeken welke hulp je kind nodig heeft. En of zij die kunnen bieden. Meestal doet de school dat door een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) te maken.

Soms heeft de school meer informatie nodig - of willen ze nog onderzoek doen. Dan kan de school 4 weken extra nodig hebben. De school laat je weten welke informatie of welk onderzoek ze nodig hebben en waarom.

De zorgplicht van de school begint bij de aanmelding. Kan de school niet zelf de hulp geven voor je kind? Dan helpen ze je om een geschikte school te vinden.

Als dit gelukt is, meld jij je kind hier aan. Die nieuwe school heeft dan de zorgplicht voor je kind. De zorgplicht van de eerste school stopt dan.

Wanneer schrijft de school mijn kind in?

Een aanmelding is iets anders dan een inschrijving. Na het aanmelden kijkt de school of ze jouw kind kunnen inschrijven. De school laat je altijd in een brief of e-mail weten of je kind wel of niet wordt ingeschreven.

De zorgplicht van een school begint wel al bij de aanmelding. Dit betekent dat de school zorgt dat jouw kind passend onderwijs krijgt. Ook als de school je kind niet inschrijft. De school vindt dan samen met jou een andere passende plek.

Dit kan een andere basisschool zijn of een school voor speciaal (basis)onderwijs. Dat staat dan in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Voor het speciaal (basis) onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Wat als ik al weet dat mijn kind extra hulp nodig heeft?

Soms weet je al vóór je kind naar school gaat, dat hij of zij extra hulp nodig heeft. Vertel dit dan bij de aanmelding. De school vraagt je dan om informatie over je kind met ze te delen. Zo ontdekken ze welke hulp je kind nodig heeft.

Je moet de school genoeg informatie geven om te ontdekken wat je kind nodig heeft. Maar je hoeft bijvoorbeeld niet het hele verslag van een onderzoek aan de school te geven. Je kunt ook een deel geven, of een samenvatting.

De school vraagt misschien om contact met een behandelaar van je kind. Je kunt hier vragen over stellen, zoals:

- Welke informatie heeft de school nodig, en waarom?
- Wie kan deze informatie straks lezen?
- Kun jij niet gewoon zelf die informatie geven?

De school vraagt je altijd éérst om toestemming. Anders mogen ze niet overleggen met anderen over je kind. En ook geen verslag van een onderzoek lezen.

Met alle informatie onderzoekt de school binnen 6 weken of ze de hulp kunnen geven die je kind nodig heeft. Soms duurt het langer, bijvoorbeeld bij de aanmelding voor een nieuw schooljaar. Dit bespreekt de school met je.

Soms laat de school weten dat er meer tijd nodig is voor onderzoek. Dan krijgt de school 4 weken extra. Als duidelijk is wat je kind nodig heeft, kijkt de school of ze dit kunnen geven. En of ze je kind dus inschrijven.

De school maakt een verslag van hun onderzoek. Je kunt een kopie opvragen.

Een nieuwe school heeft zorgplicht vanaf de aanmelding. Dat blijft zo, ook als ze je kind niet inschrijven. Als je kind van school wisselt, heeft de oude school zorgplicht tot je kind is ingeschreven op de nieuwe school.

WELKE HULP KAN IK VERWACHTEN VAN SCHOOL?

Welke hulp geeft een school?

Kinderen kunnen heel verschillende hulp nodig hebben. Zoals:

- hulp bij het plannen en organiseren van schoolwerk
- extra oefenen van de stof
- uitleg in kleine groepjes bij lezen of rekenen
- hulp bij de gymles
- een aangepaste stoel

We verdelen de hulp in basisondersteuning en extra ondersteuning.

Hoe weet de school welke hulp mijn kind nodig heeft?

De school onderzoekt wat jouw kind nodig heeft aan extra hulp. Dat doen ze in overleg met o.a. jou als ouder. Zo'n gesprek heet een multidisciplinair overleg (MDO). De school maakt hierna een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor je kind.

Zit je kind al op school? Dan gebruikt de school informatie van de leerkracht over hoe het gaat in de klas. Maar de school kan ook vragen om informatie van zorgverleners van je kind. Of informatie van een vorige school of de kinderopvang.

De school vraagt hiervoor altijd eerst jouw toestemming. Zonder die toestemming mogen ze niet overleggen met anderen buiten de school over je kind. De school moet ook toestemming vragen om een verslag van een onderzoek te lezen.

Soms blijkt dat een school voor speciaal (basis)onderwijs het beste is voor je kind. Hiervoor is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Wat is een multidisciplinair overleg (MDO)?

MDO staat voor multidisciplinair overleg. Dit betekent: een overleg met meer partijen. De school organiseert zo'n overleg als er hulp nodig is voor je kind van buiten de school. Of als je kind veel verzuimt (niet naar school komt).

In het MDO overlegt de school met jou als ouder en met mensen van buiten de school (de ketenpartners). De adviseur van SPPOH en de schoolmaatschappelijk werker zijn ook altijd bij dit overleg.

Andere ketenpartners die soms worden uitgenodigd zijn:

- een leerplichtambtenaar
- iemand van jeugdgezondheidszorg
- de gezinscoach, consulent Jeugd of jeugdconsulent.

De school vertelt je vooraf wie er bij het gesprek zijn. Ze vragen je om toestemming hiervoor. Samen kijken jullie wat passende hulp is voor je kind.

Tijdens het MDO maken jullie samen een plan. Hierin staat hoe jullie je kind gaan helpen om goed te leren en zich goed te voelen. Vaak gaat een van de ketenpartners van het MDO hierbij helpen.

Soms wordt er in het MDO gevraagd of jij als ouder ook dingen kan doen om te helpen. Andere keren krijg je als ouder juist hulp. Net wat er nodig is. Hoe dan ook: als ouder denk je mee over het plan en geef je toestemming.

Na het overleg schrijft de school precies op wat er nodig is. En hoe je kind deze hulp gaat krijgen. Ze maken hiervan een (digitaal) dossier. Ze vragen geld aan bij SPPOH om de extra ondersteuning uit te voeren.

Wat is een schoolondersteuningsprofiel (SOP)?

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is een document. Hierin staat welke ondersteuning de school kan geven.

In het SOP staat welke basisondersteuning en extra ondersteuning de school geeft. De school maakt elke 4 jaar een nieuw SOP. Je vindt het in de schoolgids of apart op de website van de school.

Kun je het SOP niet vinden? Of is het ouder dan 4 jaar? Vraag het dan op bij de school.

Wat is een ondersteuningsplan?

In het samenwerkingsverband SPPOH werken alle scholen in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg samen. Ze zorgen dat er passend onderwijs is voor ieder kind.

In het ondersteuningsplan van SPPOH staan de afspraken die in de regio gelden voor extra ondersteuning.

Is een diagnose nodig voor (extra) hulp?

Nee. Het is niet nodig om een diagnose te hebben (zoals ADHD of autisme) vóór de school extra hulp kan geven. Denk er dus gerust over na of jij je kind wil laten onderzoeken en door wie.

Aan de andere kant helpt een diagnose de school soms wel om te weten welke hulp je kind nodig heeft. En een diagnose als dyslexie is soms wel nodig om speciale hulpmiddelen te gebruiken en extra tijd te krijgen bij toetsen.

Wat is basisondersteuning?

Elke school kan een leerling helpen bij vragen die vaak voorkomen. Zoals leesproblemen en rekenproblemen. Dat is de basisondersteuning. Sommige scholen bieden ook een bijzonder soort hulp. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school staat welke basisondersteuning en welke extra ondersteuning ze geven en hoe ze dat doen.

Mijn kind heeft basisondersteuning nodig. Hoe werkt dat?

Heeft je kind basisondersteuning nodig? Dan wordt dat opgeschreven in een leerlingdossier. Daarin staat welke basisondersteuning je kind krijgt. Hoe vaak en hoe het gaat. Bijvoorbeeld of je kind vooruitgaat.

Als ouder mag je altijd meepraten over de basisondersteuning. Maak afspraken met de school hoe jullie elkaar laten weten hoe het gaat. Stel gerust al je vragen. En vertel ook hoe het thuis gaat.

Vertelt je kind bijvoorbeeld thuis trots over de extra hulp, dat het goed gaat? Of geeft je kind juist aan de extra hulp lastig te vinden? Of misschien merk je dat je kind piekert en zich onzeker voelt. Je kunt dit met je kind bespreken.

Bespreek samen met school wat de beste hulp is voor je kind. En vertel ze of de basisondersteuning van de school je kind helpt. Of dat er toch andere hulp nodig is. Of juist dat de ondersteuning niet meer nodig is.

Wat is extra hulp/ondersteuning?

Soms heeft een kind meer hulp nodig dan de basisondersteuning. Dan kan je kind extra ondersteuning krijgen. In het ondersteuningsplan van SPPOH staan de afspraken over basisondersteuning en extra ondersteuning in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg.

Welke extra ondersteuning biedt SPPOH?

Soms heeft je kind hulp nodig die de school niet zelf kan bieden. Dan kan je kind een arrangement krijgen. Hiermee wordt de extra ondersteuning betaald. Zoals extra hulp in de klas of het inschakelen van deskundigen.

De extra ondersteuning wordt ingezet door de school. Vaak samen met SPPOH. Elk arrangement is anders. Want elk kind en elke situatie is anders. Ook kan de situatie na een tijd weer veranderen.

Meestal geven de leerkracht en intern begeleider (IB'er) aan welke extra ondersteuning nodig is. Zodat het kind zich op school goed kan ontwikkelen.

Welke stappen zijn nodig om extra ondersteuning te krijgen?

Dit proces bestaat uit 7 stappen:

Stap 1:

Je kind heeft ondersteuning nodig

Dit bespreek je met de leerkracht en de intern begeleider (IB'er) van de school.

Stap 2:

De school maakt een plan

In het plan staat wat voor hulp je kind krijgt. Ze bespreken dit ook met jou als ouder. En - afhankelijk van de leeftijd - met je kind.

Stap 3:

We bespreken het plan

Heeft het plan gewerkt? Dit bespreek je met de leerkracht en de IB'er. Werkt het plan niet genoeg? Dan kan extra ondersteuning nodig zijn. Hierbij helpt SPPOH.

Stap 4:

Gesprek over extra ondersteuning

Je bespreekt of er extra ondersteuning nodig is met de leerkracht, de IB'er en een adviseur van SPPOH. Soms praten ook anderen mee, zoals iemand van schoolmaatschappelijk werk of van een andere school.

Stap 5:

Plan voor extra ondersteuning

De school maakt dit plan en bespreekt dit met jou als ouder. In het plan staat welke extra ondersteuning je kind nodig heeft - en hoe dit geregeld wordt. De school maakt ook een (digitaal) dossier. En vraagt SPPOH om bij te dragen.

Stap 6:

Arrangement uitvoeren

Je kind krijgt extra ondersteuning. Dit heet een arrangement. Meestal krijgt je kind de ondersteuning op de eigen school.

Stap 7:

Eventueel speciaal (basis)onderwijs

Soms kan de school niet de ondersteuning geven die je kind nodig heeft. Dan kan een school voor speciaal (basis)onderwijs beter zijn. Dit wordt altijd eerst besproken met jou als ouder. Soms komt er een onderzoek naar wat het beste is.

Is het advies inderdaad speciaal (basis)onderwijs? Dan toetsen twee externe deskundigen of ze het hiermee eens zijn. Bijvoorbeeld een psycholoog en een orthopedagoog. Samen vragen zij een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij SPPOH. Daarmee kan je kind naar het speciaal (basis)onderwijs.

SOORTEN ARRANGEMENTEN

1. Onderwijsarrangementen

Je kind krijgt hulp bij het leren. In de eigen klas of in een speciale klas.

2. Zorgarrangementen

Je kind krijgt jeugdhulp en/of zorg.

3. Een combinatie

Je kind krijgt hulp bij het leren én jeugdhulp en/of zorg

Mijn kind heeft extra hulp/ondersteuning nodig. Hoe werkt dat?

Als jouw kind extra ondersteuning nodig heeft, moet de school een plan maken met doelen. Dit plan heet het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Het is belangrijk dat ouders en de school goed samenwerken. Vraag om meer informatie als je vragen hebt. En vertel ook hoe het met je kind gaat.

Vraag gerust om uitleg. De school moet jou alles goed uitleggen.

Spreek af wanneer jullie weer overleggen. Je bespreekt dan bijvoorbeeld of de extra ondersteuning je kind helpt. En of er misschien andere hulp nodig is. Of misschien kan de ondersteuning juist wel stoppen.

Hoe praat ik met school over extra hulp/ondersteuning?

Denkt de school dat je kind extra hulp nodig heeft? Dan zijn er gesprekken met jou als ouder. Die gesprekken zijn met mensen van school zoals de intern begeleider (IB'er) of de leerkracht. En bijvoorbeeld met een psycholoog, jeugdarts of logopedist.

Die gesprekken noemen we vaak een multidisciplinair overleg (MDO). Als ouder mag je altijd bij een MDO zijn. Je praat mee over het plan voor extra ondersteuning. Want jij kent je kind het beste en je weet hoe het thuis gaat.

Samen vinden jullie een oplossing die bij je kind past. Soms wil de school dat bij een MDO ook een zorgverlener van de gemeente aanwezig is. Of een jeugdarts of leerplechtambtenaar (lpa). De school vraagt jou als ouder om toestemming.

Je kunt de school dan vragen waarom het nodig is dat deze mensen bij het overleg zijn. Misschien is het goed als je kind zelf ook bij (een deel van) het overleg is. Je mag ook iemand meenemen. Vertel dat dan van tevoren aan de school.

Soms is extra onderzoek nodig door iemand van buiten de school. Zoals een psycholoog of logopedist. Hij of zij onderzoekt welke extra hulp je kind nodig heeft. Ook dat wordt vaak besproken in een MDO.

Voor extra onderzoek moet jij als ouder altijd eerst toestemming geven. Ook hierover kun je vragen stellen, zoals:

- **Waarom vindt de school het onderzoek nodig?**
- **Wie gaat het onderzoek doen, waar en wanneer?**

Ook als iemand van school het onderzoek doet, krijg jij als ouder als eerste het verslag te lezen. Jij besluit of de school het ook mag lezen.

De school houdt bij in het dossier van je kind hoe het gaat met de extra hulp. Minstens 1 keer per jaar bespreekt de school met jou het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor je kind. Jullie bespreken dan:

- **of de school nog hetzelfde denkt over hoe je kind zich ontwikkelt**
- **of de hulp nog (hetzelfde) nodig is**

Het OPP kan na zo'n gesprek met jou worden aangepast.

Wie houdt zich op school bezig met extra hulp en passend onderwijs?

Verschillende mensen. Vooral de leerkracht is belangrijk. Omdat hij of zij zelf hulp geeft aan leerlingen en ook snel ziet of een kind hulp nodig heeft. Als het nodig is, schakelt de leerkracht de intern begeleider (IB'er) in.

De IB'er is een leerkracht met speciale taken. Hij of zij zorgt er op school voor dat kinderen de juiste hulp krijgen. De IB'er helpt de leerkracht en andere ondersteuners hierbij, zoals een remedial teacher.

Als je kind meer hulp en/of extra ondersteuning nodig heeft, overleg je hierover met de leerkracht en de IB'er. Ook maakt de IB'er samen met jou als ouder een plan waarin staat:

- Welke hulp je kind krijgt en hoe vaak.
- Wanneer en hoe jullie gaan kijken of dit helpt.

De IB'er regelt dat de hulp er komt. Ook overlegt hij of zij soms over je kind met de met SPPOH of met de directeur van school. De school en het schoolbestuur zijn er verantwoordelijk voor dat je kind passend onderwijs krijgt.

Wat doet een adviseur van SPPOH?

De schoolbesturen in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg werken samen in SPPOH. Hier werken mensen met kennis van onderwijs en ontwikkeling van kinderen. Zoals adviseurs passend onderwijs.

Elke school wordt ondersteund door een adviseur. Hij of zij adviseert de school over de opties die er zijn voor ondersteuning. Zo helpt SPPOH de school. SPPOH financiert ook arrangementen voor onderwijssteuning. Ook geven ze toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af. Met elkaar zorgen we ervoor dat elke leerling zich optimaal kan ontplooiën.

Wat als het niet lukt om de hulp voor mijn kind te organiseren?

Soms lukt het de school niet om de extra hulp te geven die je kind nodig heeft. Vaak komen er dan gesprekken over hoe het verder gaat. Misschien kan je kind tijdelijk minder of niet naar school. Maar je kind heeft dan nog steeds recht op onderwijs.

De zorgplicht van de school betekent dat zij moeten zorgen voor onderwijs. Tot er bijvoorbeeld een andere school is gevonden. De school mag je kind niet uitschrijven tot hij of zij bij een andere school is ingeschreven.

Een school maakt een plan voor je kind: een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hier kun je als ouder altijd om vragen. Misschien is er een andere school die beter bij jouw kind past. Die jouw kind wél de juiste hulp kan geven.

Dat kan een andere basisschool zijn of een school voor speciaal (basis)onderwijs. Dit wordt duidelijk uit het OPP. En de school en ouders moeten het hierover eens zijn.

Voor plaatsing op een school voor speciaal (basis)onderwijs wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd bij SPPOH.

Wat als mijn kind tijdelijk niet (elke dag) naar school kan?

Soms lukt het een school niet om passend onderwijs voor je kind te organiseren. Dan kan de school jouw kind niet de juiste hulp geven.

Soms zegt de school dan dat je kind niet meer kan komen. Of zie je zelf dat het jouw kind (even) niet lukt om naar school te gaan. De school heeft dan nog steeds zorgplicht. Je kind moet zich kunnen blijven ontwikkelen.

Samen met de school kun je op zoek gaan naar andere mogelijkheden. Soms lukt het niet goed om daar samen uit te komen. Dan kan het helpen om bijvoorbeeld iemand mee te nemen naar het gesprek. Ook kun je anderen om advies vragen.

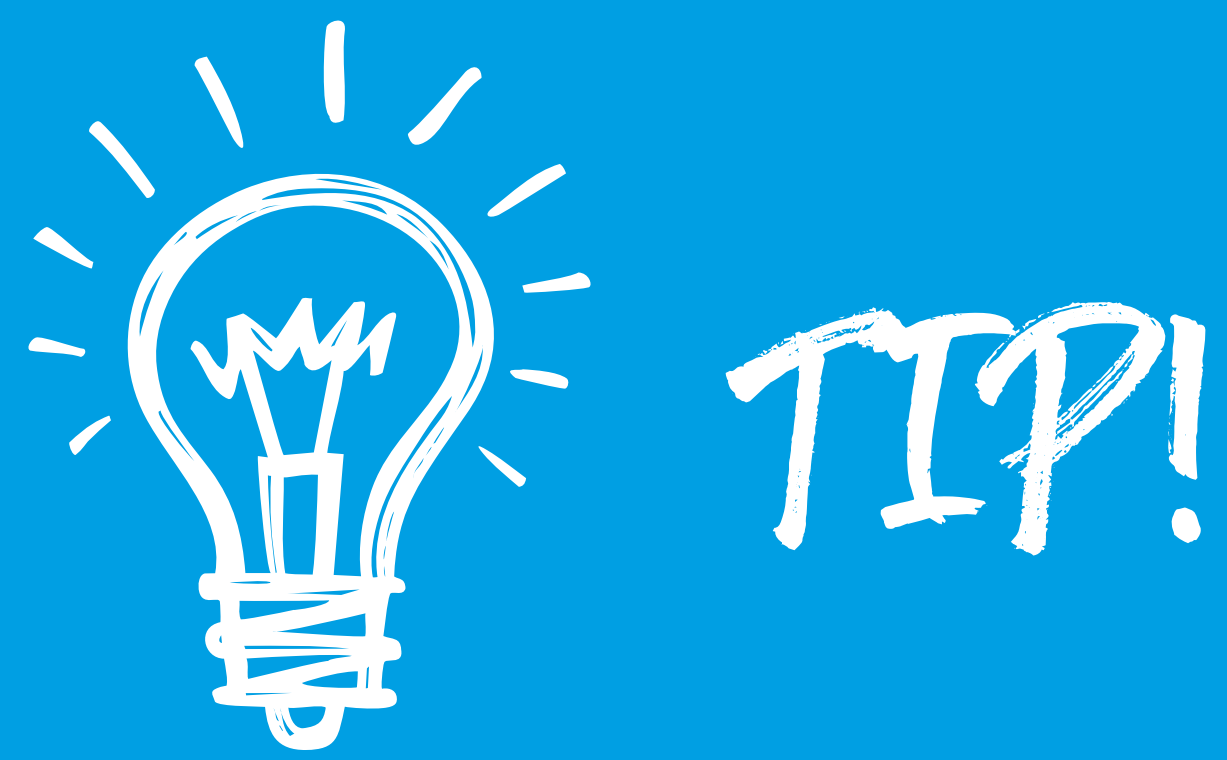

HOE WERK IK GOED SAMEN MET SCHOOL?

Hoe werk ik goed samen met school?

Jij kent je kind goed. Je weet hoe het thuis gaat. En wat je kind nodig heeft. De school ziet alleen hoe het op school gaat. Bespreek dus met de school wat zij kunnen doen en wat jij kunt doen.

In de schoolgids en in het schoolondersteuningsprofiel staat welke hulp de school kan geven. En wat jij eventueel kunt doen om de school te helpen.

Zorg ervoor dat afspraken op papier staan. En spreek duidelijk af wanneer jullie weer een volgend gesprek hebben, om te kijken hoe het gaat.

Hoe praat ik met school over zorgen over mijn kind?

Denk je dat je kind extra hulp nodig heeft? Maak je je zorgen? Bespreek dit dan met de leerkracht van je kind. Of neem contact op met de intern begeleider (IB'er). Die zorgt er op school voor dat kinderen extra hulp krijgen.

Je kunt een afspraak maken om je zorgen te bespreken. Vertel dan alvast kort waarover je wil praten. Tijdens het gesprek vertel je meer. Je krijgt dan ook te horen wat de leerkracht of IB'er ziet, hoe hij of zij denkt dat het met jouw kind gaat.

Hoe bereid ik mij voor op een gesprek met school?

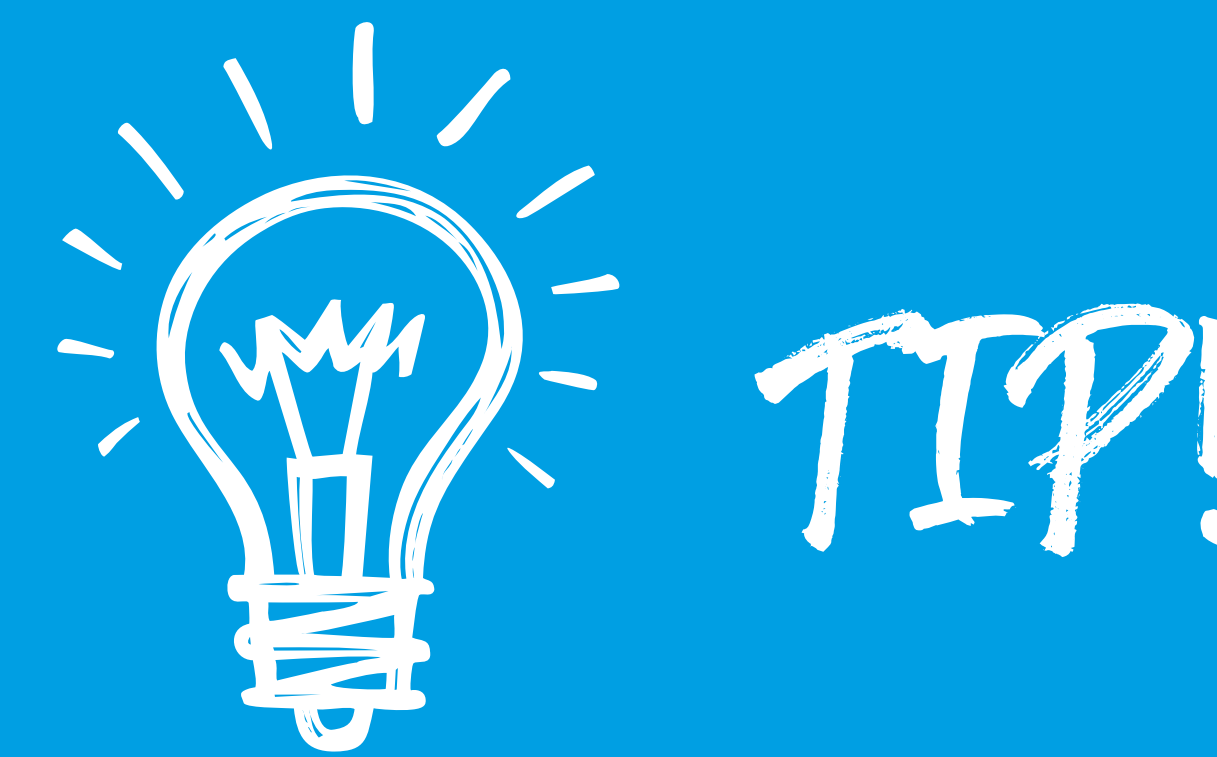
Nodigt de school je uit voor een gesprek? Dan kun je een aantal vragen stellen, zoals:

- Wat is het doel van het gesprek?
- Welke punten willen ze bespreken?
- Wie is er nog meer bij het gesprek?

Bedenk vóór het gesprek goed wat je zelf wil bespreken. Waar je je zorgen over maakt (met voorbeelden) en wat juist goed gaat. Het is handig om dit voor jezelf op te schrijven. De aantekeningen gebruik je dan bij het gesprek.

Je mag altijd iemand die je vertrouwt meenemen naar het gesprek. Dit kan de andere ouder zijn - of iemand anders die je kind goed kent. Of een hulpverlener. Maak tijdens het gesprek altijd afspraken over wat er gebeurt na het gesprek:

- Wie gaat wat doen?
- Wanneer is er weer een overleg?
- Hoe ga je als ouder en school goed samenwerken?

Vraag of de school een verslag van het gesprek wil e-mailen of sturen. Daarin staan ook de afspraken die je met school hebt gemaakt. Je kunt ook altijd zelf aantekeningen maken over de afspraken.

WELKE INFORMATIE MOET IK DELEN MET SCHOOL?

Welke informatie moet ik delen met school?

Is er extra hulp nodig voor je kind? Dan heeft de school informatie nodig. Ze willen onderzoeken wat de beste hulp is. Drie voorbeelden:

- De school kan vragen om verslagen van onderzoeken.
- Of ze vragen of ze contact mogen opnemen met de kinderopvang of de oude school. Daar vragen ze dan informatie op over je kind.
- De school kan ook vragen of ze mogen overleggen met een zorgverlener van je kind of het gezin.

Dit mag allemaal alléén als jij daarvoor toestemming geeft. Je kunt hierover eerst vragen stellen aan de school, zoals:

- Waarom hebben jullie die informatie nodig?
- Wie kunnen het straks allemaal lezen?

Vind je het vervelend om het hele verslag van een onderzoek aan school te geven? Bijvoorbeeld omdat er ook informatie over anderen in staat? Dan kun je ook een deel geven. Bijvoorbeeld alleen de samenvatting en het advies.

Wat is een warme overdracht?

Soms vraagt de basisschool om informatie over je kind van de kinderopvang of de oude school. Zo kunnen ze je kind beter helpen. Ook kunnen ze je toestemming vragen voor een gesprek met de leiding of leerkracht die je kind al kent.

Dit wordt een warme overdracht genoemd. Dit gebeurt vaak, maar het is niet verplicht. De school moet informatie geven in het onderwijskundig rapport. Andere informatie mag de school alleen met jouw toestemming opvragen of delen.

Je moet dan precies weten over welke informatie het gaat. Zeg niet zomaar ja of nee. Bedenk wel dat goede informatie de school helpt om passend onderwijs te geven. Goed samenwerken met de school is dus belangrijk.

Moet ik verslagen van onderzoeken van mijn kind ook aan school geven?

Soms vraagt de school om gegevens van je kind. Bijvoorbeeld een verslag van een onderzoek of behandeling. De school mag dit alleen lezen als jij toestemming geeft. Zeg niet zomaar ja of nee. Denk goed na welke informatie nodig is voor school.

Je kunt eerst vragen stellen, zoals:

- Waarom hebben jullie die informatie nodig?
- Wie kunnen het straks allemaal lezen?

Vind je het vervelend om het hele verslag van een onderzoek aan school te geven? Bijvoorbeeld omdat er ook informatie over anderen in staat? Dan kun je ook een deel geven. Bijvoorbeeld alleen de samenvatting en het advies.

Bedenk wel dat goede informatie de school helpt om passend onderwijs te geven. Goed samenwerken met de school is dus belangrijk.

Met wie mag school informatie over mijn kind bespreken?

De schoolleiding, leerkrachten en ouders mogen gegevens over een kind inzien en samen bespreken. Ook mag de onderwijsinspectie altijd vragen om informatie over kinderen. Zodat ze kunnen onderzoeken of een school zijn werk goed doet.

Als je de school toestemming hebt gegeven om extra ondersteuning aan te vragen bij SPPOH, mag de school ook gegevens delen met SPPOH.

Als de school informatie wil van een zorgverlener van je kind, is altijd je toestemming nodig. Bijvoorbeeld informatie van een dyslexiebehandelaar. Ook als de school om een onderzoek vraagt en het zelfs betaalt.

Jij mag als ouder na het onderzoek altijd als eerste het verslag lezen. En jij beslist of school dit ook mag zien. En of de onderzoeker het mag bespreken met school.

Als je kind naar een andere school gaat, maakt de school een onderwijskundig rapport (OKR). De school deelt dit met jou. Zodat je weet welke informatie de nieuwe school krijgt. Ben je het niet eens met het OKR? Vraag dan aan school of ze dit erbij zetten.

Mag ik school vragen om informatie over mijn kind?

De school houdt informatie bij over je kind. Zeker als hij of zij extra hulp krijgt. Als ouder mag je altijd de informatie opvragen uit het leerlingvolgsysteem, het leerlingdossier en het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Hier kun je naar vragen bij school. Volgens de wet heb je recht op een kopie van alle informatie die over je kind wordt bijgehouden.

De school en SPPOH werken met Onderwijs Transparant (OT). Dit is een digitaal platform. De school nodigt jou als ouder uit via OT. Je kunt dan meelesen in het dossier van je kind. Vraag hiernaar op school.

Ik ben het niet eens met informatie in het dossier van mijn kind. Wat kan ik doen?

Als ouder mag je de gegevens opvragen die de school over jouw kind bewaart. Staat er iets in wat volgens jou niet klopt? Dan kun je vragen of de school de informatie wil weghalen, aanvullen of verbeteren. Dat staat in de privacywet.

WAT ALS MIJN KIND JEUGDHULP NODIG HEEFT OP SCHOOL?

Wat als mijn kind jeugdhulp nodig heeft op school?

Soms bestaat een deel van de extra hulp van je kind uit jeugdhulp. Denk hierbij aan extra begeleiding. Of coaching voor je kind op school.

De school en je gemeente werken hierbij samen. SPPOH maakt daarover eens in de 4 jaar afspraken met de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg.

De school onderzoekt wat je kind nodig heeft aan extra hulp. Wat er aan de hand is en welk plan hierbij het beste kan passen, schrijft de school op in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De school bespreekt dit OPP met jou als ouder.

Als je kind jeugdhulp nodig heeft om goed passend onderwijs te krijgen, dan staat hierover informatie in het OPP. Daarin staat wat voor zorg of hulp je kind nodig heeft en hoe dat geregeld wordt.

Jeugdhulp wordt uitgevoerd door de gemeente. Dit is gratis. Je kunt als ouder bij je gemeente of bij de huisarts ook zelf vragen om jeugdhulp.

Wat is schoolmaatschappelijk werk?

Heb jij vragen of zorgen over het gedrag van je kind – of bijvoorbeeld over opvoeding? Of zijn er vragen of zorgen vanuit de school? Dan kun je terecht bij de schoolmaatschappelijk werker.

De schoolmaatschappelijk werker biedt ondersteuning aan je kind, aan jou als ouder en aan de school bij dit soort vragen. Het belangrijkste doel is dat je kind zich gezond kan ontwikkelen en onderwijs kan volgen.

De schoolmaatschappelijk werker werkt samen met de school, met je kind en met jou als ouder. Jullie maken een afspraak voor een gesprek. En als het nodig is, schakelt hij of zij andere hulp in. Zoals gezinshulp, of een psycholoog of orthopedagoog.

In Den Haag en Rijswijk wordt schoolmaatschappelijk werk op de basisschool verzorgd door **SMW+**. In Leidschendam-Voorburg is dit **Kwadraad**.

Hoe meld ik mij aan bij schoolmaatschappelijk werk?

Je kunt bij school vragen om de contactgegevens van jullie schoolmaatschappelijk werker. Je kunt dan een afspraak maken voor een gesprek.

Maar je kunt ook zelf direct contact opnemen met **SMW+** (Den Haag en Rijswijk) of **Kwadraad** (Leidschendam-Voorburg). Zij organiseren het schoolmaatschappelijk werk voor de basisschool in de regio.

Wat is jeugdhulp?

Het is belangrijk dat elk kind gezond en veilig kan opgroeien. Soms kun je als ouder daarbij advies of hulp gebruiken. Bijvoorbeeld bij gedragsproblemen. Of als je kind duidelijk niet lekker in zijn of haar vel zit. Daarvoor is de jeugdhulp.

Ook kun je bij jeugdhulp terecht met vragen en zorgen over leven met een beperking, geldzaken, de opvoeding van je kind(eren), relaties, onderwijs, wonen, zorg en mantelzorg. Heel breed dus. Vraag gerust om hulp of advies.

Helaas zijn er op veel plekken wachtlijsten voor jeugdhulp. Het kan wel een paar maanden duren tot de hulp start. Meld je daarom zo snel mogelijk aan. Hoe eerder je dit doet, hoe beter je geholpen kan worden.

Als je kind jeugdhulp nodig heeft om goed passend onderwijs te krijgen, dan staat hierover informatie in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Je kunt als ouder ook zelf vragen om jeugdhulp. Direct bij je gemeente of via de huisarts.

- Woon je in Den Haag? Dan kun je hulp krijgen van een **gezinscoach** vanuit het Centrum Jeugd & Gezin (CJG). De gezinscoach kijkt samen met je naar je vragen. Wil meer weten? Neem contact op met het **CJG Den Haag**.
- Woon je in Rijswijk? Dan kun je voor vragen rondom opvoeden en opgroeien terecht bij het **Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG)**. Soms moet je vraag worden opgepakt door het **jeugdteam van de gemeente**. Om een aanvraag te doen, heb je een beschikking nodig. Deze kun je **aanvragen met je DigiD**.
- Woon je in Leidschendam-Voorburg? Dan kun je bij de gemeente **jeugdhulp aanvragen**. Daarnaast heeft bijna elke huisartsenpraktijk een praktijkondersteuner jeugd. Voor meer informatie kun je ook terecht bij het **sociaal servicepunt**.

Wat is Integrale Vroeg Hulp (IVH)?

Heb je een kind tot 4 jaar oud? En zijn er zorgen over ontwikkeling of gedrag? Bespreek dit dan met het consultatiebureau of de jeugdgezondheidszorg. Als de zorgen ernstig zijn of het is onduidelijk wat er aan de hand is, dan kan IVH helpen.

Het team IVH is een team van verschillende hulpverleners. Zoals een jeugdarts, orthopedagoog, psycholoog en/of logopedist. Elke hulpverlener benadert vanuit zijn vak de ontwikkeling van je kind en jouw vragen. wwZo ben je er vroeg bij. Je helpt je kind al op jonge leeftijd om zich goed te ontwikkelen. Voor hulp door het team IVH heb je een beschikking nodig van het CJG, jeugdhulp of de huis- of jeugdarts. Het consultatiebureau kan je hierbij helpen.

Het team IVH is georganiseerd door MEE ZHN. Lees meer over **IVH in onze regio**.

Is er extra ondersteuning op school vanuit jeugdhulp?

Ja, in een Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA) werken de school voor speciaal onderwijs en jeugdhulp samen. De begeleiders zijn aanwezig op de school voor speciaal onderwijs.

Wat is een OJA?

OJA staat voor 'Onderwijs Jeugdhulp Arrangement'. Bij een OJA werken de school en jeugdhulp samen. Hierdoor kunnen ze je kind snel helpen. Een OJA is bedoeld voor kinderen die dit nodig hebben om onderwijs te kunnen volgen.

De ondersteuning vindt plaats op school, in of buiten de klas. Een OJA is niet op elke school beschikbaar. Alleen de scholen voor speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) kunnen een OJA inzetten. En scholen bieden verschillende arrangementen.

Als de school signaleert dat een OJA nodig is, bespreken ze dit met je in een multidisciplinair overleg (MDO). De doelen voor je kind worden opgeschreven in het OPP. Het OPP wordt 2 keer per jaar met je besproken. Dan blijkt of de hulp nog nodig is.

Er zijn verschillende arrangementen:

1

Persoonlijke verzorging

Op scholen voor cluster 3 is er een persoonlijk verzorger aanwezig. Hij of zij helpt kinderen die dit nodig hebben op school bij eten, drinken, aankleden en/of toiletbezoek. De school onderzoekt wat je kind nodig heeft.

2

Shadow begeleiding

Een 'shadow' is een begeleider in de klas. Eén shadow kan meerdere leerlingen in een klas begeleiden. Als de school signaleert dat je kind extra hulp nodig heeft op het gebied van gedrag, (sociale) vaardigheden of emotie, wordt er een shadow ingezet.

3

Ambulante begeleiding

Als de school signaleert dat je kind extra hulp nodig heeft op het gebied van gedrag, (sociale) vaardigheden of emotie, kunnen ze buiten de klas een persoonlijk begeleider inzetten voor je kind.

Wat als ik het niet eens ben met de jeugdhulp die ik krijg?

Ben je ontevreden over de hulp die je krijgt? Of wil je meer hulp? Ga dan in gesprek met de school of met de jeugdhulpverlener. Probeer te bespreken wat jij ziet. En wat denkt de school of de jeugdhulpverlener? Luister naar elkaar.

Besef dat jullie allebei het beste willen voor je kind. Bespreek rustig je punten. Probeer samen te kijken hoe je verder kunt. Soms helpt het om niet te praten over het meningsverschil, maar wel over hoe jullie tot een oplossing kunnen komen.

Kom je er echt niet uit? Dan kun je een klacht indienen bij de gemeente. Voor advies en hulp bij het indienen van een klacht over jeugdhulp, kun je terecht bij de vertrouwenspersoon van het **Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ)**.

WAT ALS MIJN KIND EEN ANDERE SCHOOL NODIG HEEFT?

Wat als mijn kind (misschien) een andere school nodig heeft?

Soms vindt de school dat je kind beter naar een andere school kan gaan. Dat kan bij het aanmelden zijn, maar ook als je kind al op school zit. De school zegt dan bijvoorbeeld:

- dat ze niet de juiste hulp kunnen geven.
- dat een kleine, rustigere klas beter is voor je kind.

Welke hulp je kind precies nodig heeft, staat in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hierover overlegt de school altijd met jou. In het OPP kan staan dat je kind beter naar een andere school kan en waarom.

Je kind blijft ingeschreven op school, tot er een andere school is gevonden en jij je kind hebt ingeschreven. Je kind moet namelijk altijd naar school kunnen. De school heeft zorgplicht tot jij je kind aanmeldt op een andere school.

Speciaal (basis)onderwijs kan de beste plek zijn. Of een basisschool die andere extra hulp kan geven. Als je kind naar speciaal (basis)onderwijs gaat, moet de school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvragen bij SPPOH.

Kan je kind (tijdelijk) niet naar school? Bijvoorbeeld door een lichamelijke en/of psychische beperking? Dan kan de Variawet uitkomst bieden. Met de Variawet kun je, samen met de school, op zoek naar andere mogelijkheden.

De Variawet regelt dat je kind meer hulp op maat kan krijgen. Bijvoorbeeld door tijdelijk onderwijs in deeltijd te volgen. Het doel is dat je kind zich zo ontwikkelt dat het weer helemaal naar school kan.

Wat is een onderwijskundig rapport (OKR)?

De oude school van je kind moet informatie geven over je kind aan de nieuwe school. Die nieuwe school kan een andere gewone basisschool of middelbare school zijn – of speciaal (basis)onderwijs.

De school geeft de informatie in een onderwijskundig rapport (OKR). In het onderwijskundig rapport staan 5 onderdelen met informatie:

- Administratieve gegevens, zoals naam en geboortedatum.
- Leerresultaten en schooladvies.
- Sociale en emotionele ontwikkeling en gedrag.
- Informatie over begeleiding.
- Of je kind vaak heeft verzuimd (niet op school is geweest)

De school maakt het OKR. Maar jij mag de school vragen om jouw opmerkingen erbij te zetten.

Wat is het verschil tussen speciaal onderwijs (so) en speciaal basisonderwijs (sbo)?

Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs zijn anders:

Speciaal basisonderwijs

Dit onderwijs valt onder dezelfde wet als de gewone basisschool. De kinderen leren dan ook hetzelfde als op de gewone basisschool.

Speciaal onderwijs

Dit onderwijs valt onder een andere wet. Het heeft andere leerdoelen. Je kind moet dus andere dingen geleerd hebben aan het eind van de schooltijd.

Op de website van [scholenwijzer](#) vind je alle scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio.

Wat is speciaal basisonderwijs (sbo)?

Op scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) kunnen kinderen terecht die moeilijk leren of die gedragsproblemen hebben. En kinderen die te maken hebben met problemen in de opvoeding.

De klassen zijn meestal kleiner, zodat er minder prikkels zijn. Ook is er méér extra hulp. De leerdoelen (dus wat kinderen aan het eind van de schooltijd moeten kunnen) zijn dezelfde als op een gewone basisschool.

Plaatsing op een sbo-school werkt anders dan een gewone school. De school moet voor plaatsing een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvragen bij SPPOH.

Er kan een wachtlijst zijn voor het speciaal basisonderwijs. Totdat je kind daar terecht kan, blijft de zorgplicht bij de oude school. Zij moeten onderwijs geven. Als je kind is ingeschreven bij de nieuwe school, krijgt die school de zorgplicht.

Wat is speciaal onderwijs (so)?

Sommige kinderen hebben meer en andere ondersteuning nodig dan de (speciale) basisschool biedt. Voor deze leerlingen zijn er scholen voor speciaal onderwijs (so):

- Het kan gaan om kinderen met psychische of lichamelijke problemen.
- Er zijn ook so-scholen voor kinderen met gedragsproblemen of een verstandelijke beperking.

Plaatsing op een so-school werkt anders dan een gewone school. De school moet voor plaatsing een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvragen bij SPPOH.

Vroeger werden scholen voor speciaal onderwijs ingedeeld in 4 soorten. Die werden 'clusters' genoemd. Nu is dat niet meer zo. Maar toch worden die clusters soms nog zo genoemd. Daarom leggen we hier uit wat de clusters zijn.

Cluster 1: blinde of slechtziende kinderen (een visuele handicap).

Cluster 2: kinderen die moeite hebben met horen, taal en/of spreken.

Cluster 3: lichamelijke handicap of verstandelijke beperking (zeer moeilijk lerende, langdurig zieke kinderen of kinderen met epilepsie).

Cluster 4: kinderen met gedragsproblemen en psychiatrische problemen.

De scholen die ondersteuning bieden aan de leerlingen uit cluster 1 en 2 maken geen deel uit van SPPOH. Wel werkt SPPOH samen met deze scholen. Scholen die gespecialiseerd zijn in cluster 3 en 4 maken wel deel uit van SPPOH.

Of je kind beter naar het so kan, blijkt uit het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Het OPP wordt besproken met jou als ouder.

Er kan een wachtlijst zijn voor het speciaal onderwijs. Totdat je kind daar terecht kan, blijft de zorgplicht bij de oude school. Zij moeten onderwijs geven. Als je kind is ingeschreven bij de nieuwe school, krijgt die school de zorgplicht.

Wat is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV)?

Als je kind naar het speciaal (basis)onderwijs gaat, vraagt de school waar je je kind hebt aangemeld een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij SPPOH. Zij beslissen of je kind toelaatbaar is voor het speciaal onderwijs.

SPPOH vraagt hiervoor advies aan twee deskundigen. Bijvoorbeeld een orthopedagoog, psycholoog, pedagoog, maatschappelijk werker of arts.

In de TLV staat ook welke hulp je kind nodig heeft. En of SPPOH geld krijgt van de overheid om voor je kind passend onderwijs te regelen. Het schoolbestuur van de school voor speciaal (basis)onderwijs beslist vervolgens of ze je kind toelaten.

Meestal heeft het schoolbestuur hiervoor een Commissie van Begeleiding. De school bekijkt onder meer:

- of de hulp die je kind nodig heeft, past bij hun onderwijs.
- of de school waar je kind nu op zit, nog iets extra's kan doen.

Ben je het niet eens met de aanvraag van de TLV of met het besluit over de TLV? Dan kun je in bezwaar gaan bij de [landelijke bezwaaradviescommissie](#).

Wat als ik het niet eens ben met het aanvragen van een TLV?

Meestal zijn school en ouders het eens over de plaatsing op het speciaal (basis) onderwijs. Maar je kunt bezwaar maken als je het niet eens bent met de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) of met het advies hierover.

Dat bezwaar dien je in bij de [landelijke bezwaaradviescommissie](#). De commissie geeft dan een advies aan SPPOH. SPPOH neemt dan een beslissing over het bezwaar.

Kan mijn kind terug naar een gewone school, en hoe werkt dat?

Ja dat kan. Als de school, jij en je kind dat het beste vinden. De school waar je kind nu op zit, kan helpen om een school te vinden die de juiste hulp kan geven. In het schoolondersteuningsprofiel staat welke hulp een school kan geven.

Wat als mijn kind naar een (gespecialiseerde) school gaat die ver weg is? Kan mijn kind gebruikmaken van leerlingvervoer?

Een school voor speciaal (basis)onderwijs is vaak verder weg van huis. Daarom kunnen kinderen die naar dit onderwijs gaan, vaak gebruikmaken van leerlingvervoer. Hiervoor gelden voorwaarden. Dit verschilt per gemeente.

Bij leerlingvervoer wordt je kind opgehaald en weer thuisgebracht door een busje of taxi. Maar naast een (taxi)bus kan het ook gaan om vergoedingen voor het openbaar vervoer en voor de auto of fiets.

Leerlingvervoer kun je aanvragen bij je gemeente. Ontdek hoe het werkt in [Den Haag](#), [Rijswijk](#) en [Leidschendam-Voorburg](#).

WAT ALS IK HET NIET EENS BEN MET DE SCHOOL?

Wat als ik het niet eens ben met de school?

Ben je het niet eens met school over extra hulp of plaatsing op een andere school? Ga dan in gesprek met de school. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom jullie iets anders vinden, zoals:

- Jij ziet je kind thuis, ziet hoe het zich voelt en luistert naar wat het vertelt over school. De leerkracht ziet jouw kind alleen op school. Deze situaties kunnen anders zijn.
- Ook kan het zijn dat jij en de school anders denken over wat je bij jouw kind ziet.

Probeer te bespreken wat jij ziet en wat de school ziet. Wat is er volgens jou aan de hand? En wat denkt de school? Luister naar elkaar. Besef dat jullie allebei het beste willen voor je kind.

Bespreek zo rustig mogelijk je punten. Probeer samen te kijken hoe je verder kunt. Soms helpt het om niet te praten over het verschil van mening, maar wel over hoe jullie samen tot een oplossing kunnen komen.

Wat als ik er met school echt niet uitkom?

Het kan helpen om de volgende keer de intern begeleider (IB'er) of de directeur van de school bij het gesprek te vragen. Of een andere deskundige. Neem ook gerust iemand mee die je vertrouwt en die kan meedenken.

Kom je er nog steeds niet uit? Dan kan SPPOH bemiddelen. Als ook dat niet helpt, kun je nog een **onderwijsconsulent** vragen om mee te denken over een oplossing. Of je kunt een klacht indienen bij het schoolbestuur.

Elke school heeft een klachtenprocedure. In de schoolgids staat meestal hoe je een klacht kunt indienen en wie er in de klachtencommissie zitten. Zij moeten binnen 4 weken reageren op je klacht. De school is niet verplicht om hun advies te volgen.

Heb je een ernstig verschil van mening met het schoolbestuur? Kom je samen niet tot een oplossing? Dan kun je soms terecht bij de **Geschillencommissie Passend Onderwijs (gpo)**. Bijvoorbeeld als:

- de school jouw kind (dat extra hulp nodig heeft) weigert
- je kind is verwijderd van school
- er een ernstig meningsverschil is over het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van je kind

De commissie onderzoekt de melding. Vervolgens doen ze een uitspraak. Het schoolbestuur is niet verplicht om dit advies op te volgen.

Met welke personen kan ik te maken krijgen?

Het kan zijn dat je het niet eens bent met de school over de hulp voor jouw kind. Of over welke school passend is of bij de overgang naar een andere school. Je kunt dan te maken krijgen met de leerplichtambtenaar (lpa), de jeugdarts of de gemeente.

Misschien kan je kind tijdelijk niet (elke dag) naar school. Maar kinderen zijn in Nederland leerplichtig. Als ze (tijdelijk) niet naar school gaan, vraagt de school soms de gemeente, de lpa en/of de jeugdarts om mee te denken over een oplossing.

Wat doet de leerplichtambtenaar (lpa)?

Elke gemeente heeft minstens één leerplichtambtenaar in dienst. Hij of zij controleert of kinderen naar school gaan. Ouders kunnen bij de lpa in sommige gevallen vrijstellingen en ontheffingen aanvragen.

Zijn er problemen met naar school gaan? Dan kan de lpa een leerling, ouders en de school helpen om oplossingen te vinden. Ook kan de lpa een proces-verbaal opmaken als een leerling spijbelt of helemaal niet staat ingeschreven op een school. Hier kun je contact opnemen met een leerplichtambtenaar in [Den Haag](#), [Rijswijk](#) of [Leidschendam-Voorburg](#).

Wat doet de jeugdarts?

De school en ouders kunnen contact opnemen met de jeugdarts als het niet goed gaat met een kind. De jeugdarts kan ook meedenken:

- als een kind naar het speciaal (basis)onderwijs gaat
- als een kind tijdelijk niet (elke dag) naar school kan

De jeugdarts denkt mee en geeft advies. Als je kind een eigen behandelaar heeft, kan de jeugdarts daarmee contact opnemen. De jeugdarts heeft beroepsgeheim. Hij of zij deelt informatie over je kind alléén met jouw toestemming met school.

WAT ALS MIJN KIND BIJNA NAAR DE MIDDELBARE SCHOOL GAAT?

Wat als mijn kind bijna naar de middelbare school gaat?

Na de basisschool gaat je kind naar de middelbare school, oftewel: het voortgezet onderwijs. Dit is een belangrijke stap. Heeft je kind (ook) op de middelbare school hulp nodig? Kijk dan of de school dit kan regelen.

Je kind krijgt een schooladvies van de basisschool. Hierin staat welk onderwijstype past bij je kind. Bijvoorbeeld havo, vmbo-kader of vwo. Je ontvangt van de school ook een lijst met middelbare scholen die passen bij dit schooladvies.

Wanneer gaat mijn kind naar de middelbare school?

Meestal gaan kinderen na groep 8 naar de middelbare school. Kinderen zijn dan meestal ongeveer 12 jaar oud. Je kind mag ingeschreven blijven op de basisschool tot en met het schooljaar waarin je kind 14 wordt.

Hoe vind ik een school die bij mijn kind past?

Om uit te zoeken welke school bij jouw kind past, kijk je naar het schooladvies. Naar wat je kind nodig heeft. En naar wat je kind zelf belangrijk vindt. De basisschool van je kind kan ook meedenken over welke school bij je kind past.

Op de [website Scholenwijzer](#) vind je informatie over de middelbare scholen in Haaglanden. Welke scholen zijn er? Wat past bij je kind? Waar kun je op letten? Hoe werkt het aanmelden? De Scholenwijzer geeft antwoord op deze vragen.

Je kunt naar open dagen gaan. Dit kan al als je kind in groep 7 zit. Scholen organiseren in januari open dagen, en informatie- en ouderavonden. Op Scholenwijzer vind je de data van deze open dagen.

Andere tips zijn:

- Kijk rond bij verschillende scholen, vóór je je kind aanmeldt.
- Vraag om een rondleiding door de school.
- Vraag je af: hoe vind je de sfeer op school? Voelt het goed? En past het bij jou en je kind?
- Vraag om een kennismaking met de coördinator passend onderwijs.
- Vraag welke hulp de school vaak geeft. Hoe denken ze erover om iets extra's voor een leerling te doen?
- Vraag andere ouders of zij tevreden zijn over de school.

Heeft je kind extra hulp nodig? Juist dan is het belangrijk om op tijd een passende school te vinden. Kijk goed wat een school voor je kind kan doen. Alle leerlingen mogen gebruikmaken van de basisondersteuning. De invulling hiervan kan per school verschillen.

Kijk ook wat de school voor je kind kan doen als er extra ondersteuning nodig is. Dat staat in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Je vindt het SOP in de schoolgids of op de website van de school. Of vraag het op bij de school.

TIP!

Op de site van **BOVO Haaglanden** staat veel informatie over schoolkeuze.

Hoe meld ik mijn kind aan op een school?

Van de basisschool krijg je het schooladvies en het regionale aanmeldformulier. Bij dit formulier zit ook een voorkeurslijst. Hierop kun je jouw favoriete scholen invullen. Zet je favoriete school op plek 1, je tweede keus op 2, enzovoorts.

Let op: hoe meer scholen je invult, hoe meer kans je kind heeft op een plek. Probeer dus in elk geval 6 scholen in te vullen.

Het aanmeldformulier en de ingevulde voorkeurslijst lever je in op de middelbare school van je eerste keuze. Dit kan per post, per e-mail (scan) of in de brievenbus van de school. Soms gaat dit digitaal. Dat hoor je dan van de basisschool.

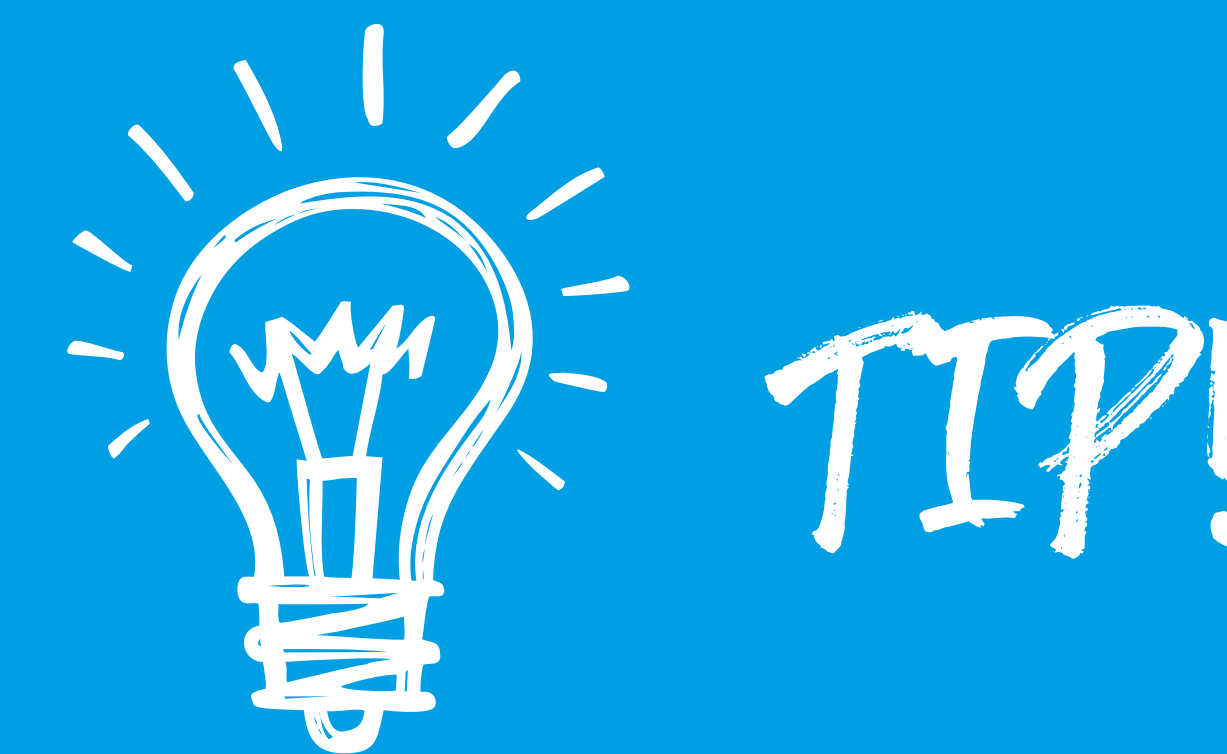
Vervolgens gaan de middelbare scholen aan de slag. Zij kijken of het schooladvies van je kind past bij de school. En of de school de juiste hulp kan geven. De meeste leerlingen krijgen zo een plek op de school van hun eerste keuze.

Sommige scholen krijgen meer aanmeldingen dan dat zij plekken hebben. Dan worden eerst voorrangregels toegepast. Bijvoorbeeld voor kinderen die dichterbij de school wonen. De andere plekken worden verloot onder de andere leerlingen.

Als je kind is uitgeloot op de school van eerste keuze, gaat hij of zij mee in de centrale loting. Hiermee wordt je kind op een van de andere scholen op jullie voorkeurslijst geplaatst. Zet dus altijd meerdere scholen op de lijst.

De school kan je om toestemming vragen om informatie over je kind te delen of op te vragen. Je hoeft niet overal toestemming voor te geven. Daar zijn regels voor. Zo moet je van tevoren weten:

- om welke informatie het gaat
- waar die informatie voor nodig is
- waar het wordt bewaard
- wie het kan inzien

Op de website van **BOVO Haaglanden** staat veel informatie over aanmelden. In de **video** zie je hoe het werkt.

Het aanmelden gebeurt elk jaar in februari. De precieze einddatum verschilt per jaar. Ben je te laat? Dan is er een tweede ronde in april. En na de meivakantie is er nog een kans om je kind in te schrijven op een school waar nog plek is.

Kan ik mijn kind zelf aanmelden bij een school voor vso?

Soms is het duidelijk dat je kind (ook) op de middelbare school extra ondersteuning nodig heeft. Als een reguliere school in de regio die hulp niet kan bieden, kun je je kind direct aanmelden bij een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Zit je kind al op een reguliere middelbare school? Ook dan kun je je kind aanmelden bij een school voor vso. Ga eerst in gesprek met de school waarop je kind nu zit. Vraag eerst of zij zelf nog extra hulp of ondersteuning kunnen bieden.

Is er extra ondersteuning nodig bovenop de basisondersteuning? Dan stelt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Dit is ook nodig als de school vindt dat je kind beter naar het speciaal onderwijs kan.

De school heeft zorgplicht voor je kind. Dit gaat in als jij je kind hebt aangemeld bij de school. Ze moeten onderzoeken of ze je kind de juiste ondersteuning kunnen bieden. Als dit niet zo is, helpen ze je om een andere school te vinden.

Wat gebeurt er als ik mijn kind aanmeld op een school?

Na de aanmelding, gaat de school kijken of ze je kind inschrijven. De basisschool geeft informatie over je kind aan de middelbare school. Daarvoor maken ze een onderwijskundig rapport over je kind.

Als je al weet dat je kind extra hulp nodig heeft, is het belangrijk om dat aan te geven bij je aanmelding. De school heeft dan 6 weken om te onderzoeken welke hulp je kind nodig heeft. En of de school dit goed kan bieden.

Soms hebben ze meer informatie nodig of doen ze extra onderzoek. Dat kan nog eens 4 weken duren. De school laat je weten welke informatie ze nodig hebben en waarom.

De school heeft zorgplicht voor je kind. Dit gaat in als jij je kind hebt aangemeld bij de school. Ze moeten onderzoeken of ze je kind de juiste ondersteuning kunnen bieden. Als dit niet zo is, helpen ze je om een andere school te vinden.

Hebben jullie een nieuwe school gevonden? Dan meld je je kind daar aan. Vanaf dat moment heeft de nieuwe school de zorgplicht voor je kind.

Wanneer schrijft de school mijn kind in?

Een aanmelding is iets anders dan een inschrijving. Nadat jij je kind hebt aangemeld, kijkt de school of ze hem of haar inschrijven. De school laat je altijd in een brief of email weten of je kind wel of niet wordt ingeschreven.

De zorgplicht van een school begint wel al bij de aanmelding. Dit betekent dat de school ervoor zorgt dat jouw kind passend onderwijs krijgt. Ook als de school je kind niet inschrijft. De school gaat dan met jou op zoek naar een andere plek.

Dit kan een andere middelbare school zijn, of een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) of praktijkonderwijs (pro). Voor plaatsing op een school voor speciaal onderwijs is eerst een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Wat als ik al weet dat mijn kind extra hulp nodig heeft?

Soms weet je al voordat je kind naar de middelbare school gaat, dat hij of zij extra hulp nodig heeft. Het is goed om dit te vertellen bij het aanmelden bij de school. Het is belangrijk om te ontdekken wat de school voor jouw kind kan doen.

De school moet van jou genoeg informatie krijgen om te onderzoeken welke ondersteuning je kind nodig heeft. Ze vragen je om informatie over je kind met ze te delen. Bespreek dit ook met je kind en leg uit waarvoor het nodig is.

Je hoeft niet het hele verslag van een onderzoek aan de school te geven. Bijvoorbeeld omdat er ook informatie over anderen instaat. Je kunt ook een deel van het verslag aan de school geven. Of alleen een samenvatting.

De school vraagt misschien ook om contact met een behandelaar van je kind. Je kunt hier vragen over stellen. Vraag aan de school welke informatie ze nodig hebben en waarom. Wie kan dit straks allemaal lezen? En kun je niet zelf die informatie geven?

De school vraagt altijd eerst toestemming aan jou. Zonder die toestemming mag de school niet overleggen met anderen buiten de school over je kind. En geen onderzoeksverslagen lezen.

Met alle informatie onderzoekt de school binnen 6 weken of ze de juiste ondersteuning kunnen geven. Soms is er een uitzondering. Bijvoorbeeld bij de aanmelding voor een nieuw schooljaar. Dit bespreekt de school met jou als ouder.

Soms laat de school weten dat er meer tijd nodig is voor het onderzoek. Dat kan 4 weken extra duren.

Als duidelijk is wat je kind nodig heeft aan onderwijs en extra hulp, kijkt de school of ze dit kunnen geven. En of ze je kind dus kunnen inschrijven. Van het onderzoek maakt de school een verslag. Je kunt vragen om een kopie van dit verslag.

Een nieuwe school heeft zorgplicht vanaf het moment dat jij je kind hebt aangemeld. Dat blijft zo, ook als de school je kind niet kan inschrijven. Wisselt je kind van school? Dan heeft de oude school zorgplicht tot je je kind aanmeldt op de nieuwe school.

Wat als de school mijn kind weigert?

De school kan weigeren om je kind in te schrijven. Dit kan verschillende redenen hebben, bijvoorbeeld:

- De school is vol.
- Er zijn afspraken over de verdeling van kinderen over scholen.
- Jij staat niet achter de godsdienst of levensbeschouwing van de school.
- De school past niet bij het basisschooladvies.

De school mag je kind niet weigeren omdat hij of zij extra ondersteuning nodig heeft. Maar soms kan de school niet bieden wat je kind nodig heeft. Dan moet de school je helpen om een andere, passende school te vinden.

Als de school je kind weigert, krijg je daarover een brief waarin staat waarom je kind wordt afgewezen. Je kunt bezwaar maken als je het daar niet mee eens bent:

1. Stuur een brief of mail dat je bezwaar maakt.
2. Doe dit binnen 6 weken nadat je de brief of e-mail kreeg dat de school geen plek heeft voor je kind.
3. De school moet dan binnen 4 weken op je bezwaar reageren. Als ze dit niet doen, moeten ze je kind tijdelijk inschrijven.

Bij een ernstig verschil van mening kun je terecht bij de **Geschillencommissie Passend Onderwijs (gpo)**. De commissie onderzoekt je melding. Vervolgens doen ze een uitspraak. Het schoolbestuur is niet verplicht om hun advies op te volgen.

Wat is een ouder- en jeugdsteunpunt?

Heb je vragen over passend onderwijs? Wil je advies of praten met iemand die met je meedenkt? Dan kun je uiteraard terecht bij de school van je kind. Maar soms kom je er niet uit. Of wil je aan iemand anders je vragen stellen.

Dan kun je terecht bij het ouder- en jeugdsteunpunt van de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. Voor alle ouders van kinderen op de basis- of middelbare school, of op het mbo. En voor kinderen en jongeren die zelf vragen hebben.

Wil je contact opnemen?

Je kunt ons op werkdagen bellen tussen 09.00 uur en 16.00 uur, telefoonnummer: 070 – 31 56 356. Of e-mail info@ojsp.nl. We helpen je graag.

Op deze website vind je het antwoord op heel veel vragen rondom passend onderwijs. We bieden je de juiste informatie. Ook weten we hoe alles is geregeld in de regio en wat je rechten en plichten zijn.

Daarnaast kunnen ouders en jongeren ons bellen met vragen. We kunnen je helpen bij praktische zaken. Je kunt met ons sparren. Je vragen en twijfels bespreken - zónder dat dit invloed heeft op bijvoorbeeld beslissingen van de school.

Ieder samenwerkingsverband in Nederland heeft sinds schooljaar 2022-2023 een ouder- en jeugdsteunpunt. Zo ook SPPOH (voor de basisschool) en het SWVZHW (voor de middelbare school) in Haaglanden. We zijn er om jou te helpen.

BEGRIPPENLIJST

Basisondersteuning: hulp die een school kan geven bij vragen die vaak voorkomen. Bijvoorbeeld wat meer hulp bij lezen en rekenen.

Extra ondersteuning: soms heeft je kind meer hulp nodig dan de basisondersteuning. Dan kan hij of zij extra ondersteuning krijgen.

Handelingsdeel: een deel van het ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit deel beschrijft de begeleiding die past bij wat je kind nodig heeft.

Instemmingsrecht: als ouder geef je instemming op het handelingsdeel van het OPP. De school moet jou om die instemming vragen.

Intern begeleider (IB'er): een medewerker van de school. Hij of zij is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg, coördineert en begeleidt dit.

Jeugdhulp: hulp bij psychische hulpvragen, een verstandelijke beperking en/of opvoedproblemen. Jeugdhulp is voor kinderen en jongeren tot 18 en soms 23 jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor deze hulp.

Leerlingdossier: het dossier met de gegevens van je kind. Het bestaat meestal uit 2 delen: een administratief en inhoudelijk deel (over onderwijs en begeleiding).

Leerlingenvervoer: voor kinderen die niet zelf naar school kunnen of die ver van school af wonen. Je kind wordt opgehaald en thuisgebracht. Of je krijgt een vergoeding voor het ov, de auto of fiets. Je vraagt dit aan de gemeente.

Leerlingvolgsysteem: basisscholen werken met een leerlingvolgsysteem (LVS) ofwel leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS). Ze houden vorderingen en resultaten bij van de leerlingen. In ieder geval voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde.

Leerplichtambtenaar: een ambtenaar van de gemeente. Hij of zij houdt toezicht dat de Leerplichtwet wordt nageleefd. Ontheffingen: zie vrijstelling.

Ontwikkelingsperspectief (OPP): een plan met doelen. De school maakt dit als je kind méér nodig heeft dan basisondersteuning. In het plan staat hoe de school je kind gaat helpen om zich fijn te voelen en goed te leren.

Passend onderwijs: elk kind met een ondersteuningsbehoefte moet in de regio waar hij of zij woont, onderwijs krijgen dat bij hem of haar past.

Remedial teacher: een leerkracht die extra ondersteuning geeft. Hij of zij helpt leerlingen met leer- of gedragsproblemen, of gedragsstoornissen.

Samenwerkingsverband: scholen voor regulier en speciaal (basis)onderwijs die in een bepaald gebied samenwerken. Ze zorgen daar voor passend onderwijs.

Schoolbestuur: Alle scholen hebben een schoolbestuur. Zij nemen de belangrijke beslissingen over de school. Dus ook over het onderwijs dat gegeven wordt.

Schoolgids: een document met informatie voor ouders. Hierin vind je de belangrijkste zaken over het komende schooljaar.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP): een document met informatie. Daarin staat welke ondersteuning de school kan geven.

Speciaal basisonderwijs (sbo): onderwijs voor kinderen die moeilijk leren, met gedragsproblemen of met problemen in de opvoeding. De leerlingen krijgen extra hulp. De leerdoelen zijn hetzelfde als op een gewone school.

Speciaal onderwijs (so): onderwijs voor kinderen met kinderen met psychische of lichamelijke problemen, met gedragsproblemen of een verstandelijke beperking. De kinderen krijgen meer en andere ondersteuning.

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV): een verklaring van het samenwerkingsverband. Hierin staat dat je kind op het speciaal (basis)onderwijs kan worden ingeschreven.

Vrijstelling: kinderen tussen 5 en 16 moeten verplicht naar school. Maar soms kan dit niet. Bijvoorbeeld door lichamelijke of psychische problemen. Of doordat de manier van lesgeven niet past bij je kind. Dan kun je vrijstelling van school aanvragen.

Zorgplicht: een school(bestuur) moet ervoor zorgen dat elk kind dat is aangemeld of ingeschreven onderwijs krijgt dat hij hem of haar past. En extra hulp als dat nodig is.

